בס"ד

ביאורים, חידודים והיזקים מבית

קביעותא במשנה ובהלכה היומית

גליון 659

שב"ק פרשת ויצא - יא' כסלו תשפ"ז

המשנה היומית: נגעים פרק ב' משנה ב-ג

ההלכה היומית: שו"ע או"ח סימן רצ"ט סעי' ג-ה

התחדשות! עיצוב מחודש במתכונת שבועית

המבחן השבועי במשנה היומית מס' 257

המבחן לילדים במשנה היומית מס' 557

המבחן החודשי בהלכה היומית מס' 22

בשערי קביעותא

הפנטהאוז של זלמן

זלמן החליט לבנות את בית חלומותיו. הוא קנה נברשת קריסטל מפריז, ספת עור מאיטליה, ווילונות משי מדרום-קוריאה.

יום אחד, הקבלן הגיע לאתר הבנייה וחשכו עיניו: הרהיטים היקרים היו מפוזרים על החול, ואילו קירות ויסודות - אין!

"זלמן!", צעק הקבלן, "איפה הבטון? איפה היסודות?".

גיחך זלמן: "עזוב אותך מאבנים אפורות ומשעממות. אני משקיע בדברים הנוצצים!".

כבר בלילה הראשון באה רוח קלה והעיפה את וילונות המשי לכל עבר. על ספת העור הנוחה חגג הכלב של השכן. והווילונות? הם הפכו למוקד משיכה לעטלפי לילה...

יש אנשים שרוצים מיד ללמוד את דברים "גבוהים" - סודות תורה, פלפולים עמוקים וסוגיות מסובכות.

רק דבר אחד אין לשכוח: בלי יסודות חזקים, הכול קורס. המשניות הן הלבנים והבטון של התורה. אולי זה נראה בסיסי, אבל בלעדיהן - שום פנטהאוז רוחני לא יחזיק מעמד!

הפרשה בקביעותא

דבר תורה לפרשת ויצא

בספר חתם סופר על התורה (בווארט הראשון על הפרשה) מביא רמז נפלא על הפסוקים הראשונים בפרשתינו ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה ויפגע במקום וכו'.

ש"באר שבע" רומז על התוה"ק (שהיא באר מים חיים וחצבה עמודיה שבעה ע"ש) ועל זאת מזהירה התוה"ק שבאם ח"ו **"ויצא יעקב" היינו שבאם חלילה יעזוב מעסק התורה הנרמז** בבאר שבע אזי וילך חרנה גורם לחרון אף בעולם כי כשאין הקול קול יעקב בבתי כנסיות ובבתי מדרשות אזי ידי עשיו שולטות בעולם.

וממשיך החת"ס ואומר שע"ז גם רומז ההמשך ויפגע במקום ש'מקום' רומז על חורבן ביהמ"ק (מדרש כאן ס"ח ובקינות לת"ב) והיינו שעל ידי עזיבת התורה נפגעו בחורבן ביהמ"ק עיי"ש עוד. ומידה טובה מרובה כאשר נקפיד על קביעות עיתים לתורה חוק ולא יעבור וק"ו בנוסף כל רגע פנוי להוסיף בלימוד התורה ובחזרה ושינון בכך נסיר כל חרון אף ונזכה לשלום ושלווה השקט ובטח ישועות ונחמות ולבנין ביהמ"ק בב"א מתוך רחמים וחסדים מרובים אכי"ר.

כנגעים ואהלות...

מחיל אל חיל

אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו אשריכם תלמידי חכמים שזכיתם לסיים מסכת אהלות שנלמדה מידי יום ביומו בקביעות עצומה ומחיל אל חיל מתחילים ללמוד

מסכת נגעים

ביום שלישי ז' בכסלו

בברכת שלא תמוש התורה מפיכם ומפי זרעכם מעתה ועד עולם

באור המשנה היומית

מסכת נגעים

מסכת זו כוללת שלשה סוגי נגעים: נגעי אדם, נגעי בגדים ונגעי בתים.

דיני נגעים נכתבו בתורה באריכות, בפרשיות תזריע ומצורע.

ב"נגעי אדם" יש נגעי עור בשר, שהם נגעים במראה לבן בעור הבשר. ויש נגעי הראש והזקן: כשהנגע בשיער הראש או הזקן, הם נקראים "נתקים", על שם שניתק השיער באותו מקום, וגם בקרחת או בגבחת ראשו יכול להיות נגע: "וכי יהיה בקרחת או בגבחת נגע לבן אדמדם צרעת פורחת היא בקרחתו או בגבחתו" (ויקרא יג, מב).

בנגעים אלו עוסקת המשנה בעשרת הפרקים הראשונים במסכת.

נגעי בגדים נתבארו בפרק י"א. ונגעי בתים בפרקים י"ב ו-י"ג.

והפרק האחרון, פרק י"ד, חוזר לנגעי אדם, ומבאר כיצד מטהרין את המצורע.

בפרק הראשון פורטו מראות הנגעים. בתורה נאמרו במפורש רק שני נגעים: "שאת" ו"בהרת": "אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת". וה"ספחת" שנאמרה בפסוק היא תולדות השאת והבהרת. וזו היא ששנינו בתחילת המסכת: "מראות נגעים שנים שהן ארבעה". פירש רבינו עובדיה מברטנורא: מראות נגעים שנים. כתיבי בקרא בהדיא שאת ובהרת. שהן ארבעה. יש לך לרבות עוד שנים אחרים דלא כתיבי בקרא, והן תולדה דשאת ותולדה דבהרת, דמרבינן להו מספחת, שאין ספחת שם נגע אלא לשון טפלה [מסתפחת לאחרים].

בהמשך הפרק נזכרו בקצרה דיני נגעי אדם שיפורטו בפרקים הבאים, אגב שבאה המשנה ללמדנו שארבעת המראות מצטרפים זה עם זה, מזכירה היא את עיקרי הדינים בהסגרת המצורע, החלטתו כמצורע גמור, פטירתו מלהיות מצורע. וכן סימני הטומאה: פשיון, מחיה, שיער לבן.

ושוב בהמשך הפרק נזכרו, אגב דין מצורע שצריך הכהן לראות נגעו בשבת ודוחין הראיה ליום ראשון, עוד דינים רבים, שגם הם יפורטו בפרקים הבאים.

וכבר ידענו שנגע הצרעת בא בעוון לשון הרע. כמו שנאמר בתורה במעשה מרים. וזו אחת מהזכירות שצריך לזכור תמיד: "זכור את אשר עשה ה' אלקיך למרים". ובמדרש תנחומא (תזריע ו): "שומר פיו ולשונו שומר מצרת נפשו" (משלי כא, כג), אל תקרי מצרת אלא מצרעת.

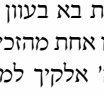

הלימוד החודש מוקדש
לע"נ מרת שרה אסתר
בת הגה"צ רבי שמואל מאיר הכהן ע"ה
ולע"נ מרת חיה רייצא
בת הגה"צ רבי שמואל מאיר הכהן ע"ה
נא לכוון בעת הלימוד

קבלת עלון המבחנים המלא

ניתן לשלוח בקשה במייל office@kviuta.org וכן לקבל אוטומטי בפקס

דרך מערכת קביעותא בטלפון 0722-79-49 שלוחה 2 < 4

כמו"כ ניתן לענות על המבחנים במערכת זו, או ב kviuta.org

וכן דרך עמדות ☜ נדרים פלוס וקהילות ☜ ברחבי הארץ

לשיעורים 24 שעות
במשנה ובהלכה היומית
קביעותא בטלפון
0722-79-49
וכן kviuta.org

קביעותא בטלפון מחו"ל
ארה"ב: 845-317-1711
אירופה: 44-20-3769-8449

לומד את המשנה היומית/ההלכה היומית? קביעותא בטלפון!
ארגז הכלים שיעזור לקביעותא שלך
מכל מקום ובכל זמן
0722-79-49-49
מארה"ב - 44-203-769-8449 | מאירופה - 845-317-1711
www.kviuta.org
1 שיעורים באידיש ובעברית
2 מבחנים למבוגרים ולילדים
3 הזמנת לוח ומוקדי חלוקה
4 איפה אוחזים היום
5 דברי חיזוק מגדולי ישראל
6 לתרומות והנצחות
7 ל'משיב' על הנלמד ולשמיעת הודעות אישיות
8 השארת הודעה לאחראים
9 המשך שמיעה / סיימנייה (חזרה למקום שאתה אוחז)

מבחן במשנה היומית מס' 557

מַסֶּכֶת נְגָעִים פֶּרֶק ב' מִשְׁנָה ב' - פֶּרֶק ד' מִשְׁנָה ב'

א. לְדַעַת רַבִּי יְהוּדָה, בְּאֵלּוּ שָׁעוֹת בַּיּוֹם רוֹאִים אֶת הַנֶּגַע?

1. בְּאַחַת, בִּשְׁתַּיִם, בְּשָׁשׁ וּבְעָשָׂר. 2. בְּשָׁלֹשׁ, בְּאַרְבַּע, בְּחָמֵשׁ, בְּשֵׁבַע, בִּשְׁמוֹנָה וּבְתֵשַׁע. 3. בְּאַרְבַּע, בְּחָמֵשׁ, בְּשִׁמוֹנָה וּבְתֵשַׁע.

ב. כֹּהֵן הַסּוּמָא בְּאַחַת מֵעֵינָיו, אוֹ שֶׁכָּהָה מְאוֹר עֵינָיו, הָאִם כָּשֵׁר לִרְאוֹת אֶת הַנְּגָעִים?

1. לֹא יִרְאֶה. 2. הַסּוּמָא בְּאַחַת - לֹא יִרְאֶה, כֵּהֶה עֵינָיו - יִרְאֶה. 3. הַסּוּמָא בְּאַחַת - יִרְאֶה, כֵּהֶה עֵינָיו - לֹא יִרְאֶה.

ג. לְדַעַת תַּנָּא קַמָּא, הָאִם אָדָם רוֹאֶה אֶת כָּל הַנְּגָעִים?

1. רוֹאֶה אַף אֶת נִגְעֵי עַצְמוֹ. 2. רוֹאֶה כָּל הַנְּגָעִים, חוּץ מִנִּגְעֵי עַצְמוֹ. 3. לֹא רוֹאֶה אַף נִגְעֵי קְרוֹבָיו.

ד. הָאִם הַכֹּל כְּשֵׁרִים לִרְאוֹת אֶת הַנְּגָעִים וּלְטַמְּאָם אוֹ לְטַהֲרָם?

1. הַכֹּל כְּשֵׁרִים לִרְאוֹת וּלְטַמֵּא וּלְטַהֵר. 2. הַכֹּל כְּשֵׁרִים לִרְאוֹת, אֲבָל הַטְּמְאָה וְהַטָּהֳרָה בִּידֵי כֹּהֵן. 3. אַף רְאִיַּת הַנֶּגַע אֵינָהּ אֶלָּא עַל יְדֵי כֹּהֵן.

ה. חָתָן שֶׁנִּגְרָאָה בּוֹ אוֹ בְּבֵיתוֹ אוֹ בִּכְסוּתוֹ נֶגַע, הָאִם מְאַחֲרִים אֶת רְאִיַּת הַנֶּגַע וְכַמָּה זְמַן נוֹתְנִים?

1. לוֹ - שִׁבְעַת יְמֵי הַמִּשְׁתֶּה, לְבֵיתוֹ - שָׁנָה, לִכְסוּתוֹ - יוֹם הַנִּשּׂוּאִין. 2. לוֹ - אֵין נוֹתְנִים, לְבֵיתוֹ וְלִכְסוּתוֹ - שְׁלֹשִׁים יוֹם. 3. נוֹתְנִים לוֹ שִׁבְעַת יְמֵי הַמִּשְׁתֶּה לוֹ וּלְבֵיתוֹ וְלִכְסוּתוֹ.

ו. הַשַּׁחִין וְהַמַּכָּה, בְּאֵלּוּ שְׁנֵי סִימָנִים מְטַמְּאִים?

1. בְּשֵׂעָר לָבָן וּבִפְשִׁיוֹן. 2. בְּמִחְיָה וּבִפְשִׁיוֹן. 3. בְּשֵׂעָר לָבָן וּבְמִחְיָה.

ז. הַקָּרַחַת וְהַגַּבַּחַת, בְּכַמָּה שָׁבוּעוֹת מְטַמְּאוֹת?

1. לֹא יִרְאֶה.1. בְּשָׁבוּעַ אֶחָד. 2. בִּשְׁנֵי שָׁבוּעוֹת. 3. בִּשְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת.

ח. הַבְּגָדִים, בְּאֵלּוּ סִימָנִים מְטַמְּאִים?

1. בִּירָקְרָק וּבַאֲדַמְדָּם וּבִפְשִׁיוֹן. 2. בְּצָהֹב וּבְלָבָן וּבִפְשִׁיוֹן. 3. בְּפִשְׁיוֹן בִּלְבָד.

ט. יְרָקְרָק וַאֲדַמְדָּם שֶׁבַּבָּתִּים, מָתַי מְטַמְּאִים?

1. רַק בְּסוֹף שָׁבוּעַ רִאשׁוֹן, בְּסוֹף שָׁבוּעַ שֵׁנִי וּבְסוֹף שָׁבוּעַ שְׁלִישִׁי. 2. בְּסוֹף שָׁבוּעַ רִאשׁוֹן, בְּסוֹף שָׁבוּעַ שֵׁנִי, בְּסוֹף שָׁבוּעַ שְׁלִישִׁי וּלְאַחַר הַפְּטוּר. 3. בַּתְּחִלָּה, בְּסוֹף שָׁבוּעַ רִאשׁוֹן, בְּסוֹף שָׁבוּעַ שֵׁנִי, בְּסוֹף שָׁבוּעַ שְׁלִישִׁי וּלְאַחַר הַפְּטוּר.

י. מַה יֵּשׁ בַּפִּשְׁיוֹן שֶׁאֵין בְּמִחְיָה?

1. שֶׁהַפִּשְׁיוֹן מְטַמֵּא בַּתְּחִלָּה, וּמְטַמֵּא בְּכָל מָרְאֶה, וְאֵין בּוֹ סִימָן טָהֳרָה, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּמִחְיָה. 2. שֶׁהַפִּשְׁיוֹן מְטַמֵּא בְּכָל שֶׁהוּא, וּמְטַמֵּא בְּכָל הַנְּגָעִים, וּמְטַמֵּא חוּץ לָנֶגַע, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּמִחְיָה. 3. שְׁתֵּי הַתְּשׁוּבוֹת נְכוֹנוֹת.

לתשומת לב התוכן של המבחן שבוע שעבר
אכן מתאים לשבוע אבל נפלה טעות קטנה
שהחומר הוא מסכת אהלות פרק יח' משנה ד' -
מסכת נגעים פרק ב' משנה א' ולא כפי שפורסם בעלון

תשובות למבחן ניתן לענות במערכת קביעותא
בטלפון 0722-79-49-49 שלוחה 2
ובעמדות נדרים פלוס וקהילות בבתי הכנסת
כמו"כ ניתן לקבל ולענות על מבחנים נוספים
במשנה ובהלכה

לשמיעת הזוכים בהגרלות מבחנים וחידונים קודמים
חי"גו: 0722-79-49-49 שלוחה 2 ואז 5

זיו ההלכה היומית

חידון שבועי בהלכה היומית

לע"נ מרת **זיוה** בת ר' **אליעזר** הכהן ע"ה
נלב"ע **כ"ו בסיון** תש"פ

א. מתי מחזיקים כוס של ברכה ביד שמאל (ולא איטר) ?

תשובות ניתן להקליט במערכת קביעותא
בטלפון 0722-79-49-49 שלוחה 2 ואז 6
ולהשתתף בהגרלות

עיון במשנה היומית

נגעי עור בשר

מראות הטמאים וסימני טומאה של נגעי עור בשר

בכל נגע יש 'מראה טמא' ו'סימני טומאה', ובמראה טמא בלא סימן טומאה נעשה מוסגר, ובמראה טמא עם סימן טומאה נעשה מוחלט.

מראות הטמאים של נגעי עור בשר המפורשים בתורה (ויקרא י"ג) הם 'בהרת' ו'שאת', ודרשו שיש גם תולדה לבהרת ותולדה לשאת, ונמצא שיש ד' מראות הטמאים: שלג [שהוא הלבן ביותר], צמר לבן, סיד ההיכל וקרום ביצה, וכל לבן שהוא 'כהה' מקרום ביצה, אינו מראה טמא, ונקרא 'בוהק'. ובמשנה ב' שנינו שגם 'פתוכים' - ארבעת המראות הנ"ל עם קצת אדמומית - בכלל המראות הטמאים, שנאמר 'אדמדמת'.

שיעור המראה להיותו טמא הוא כגריס הקילקי, וצריך **שריבוע** של כגריס נכנס למקום של המראה טמא (פ"ו מ"א), [לדעת הרמב"ם (הל' טומאת צרעת פ"א ה"ז) 'גריס' עצמו הוא מרובע, ולדעת הרא"ש (פ"ו מ"א) 'גריס' הוא עגול, וצריך לרבעו ולהוסיף על העיגול].

יש ג' סימני טומאה בנגע עור בשר: **מחיה, שיער** לבן **ופשיון**, [וסימן **'שפם** יעטה' (גליון ברא"ש מ"ג)].

'מחיה' היא עור רגיל [שאינו לבן] בשיעור עדשה [שתי שערות על שתי שערות] בתוך המראה טמא, וצריך שתהא 'מבוצרת', דהיינו מוקפת בכל צד במראה טמא בשיעור כעדשה (פ"ו מ"א). מחיה אינה ממעטת שיעור הנגע אע"פ שהיא עור בריא, ולכן הנגע ביחד עם המחיה הוא שיעור תשע עדשות שהוא כגריס (פ"ד מ"ז).

'שיער לבן' היינו שתי שערות לבנות [אפילו למטה מד' מראות הטמאים (פ"ד מ"א)] בתוך המראה טמא, ודוקא אם קדם המראה טמא לשיער לבן (פ"ד מ"א), דהיינו שאחרי שהעור נעשה מראה טמא, צמחו שם שערות לבנות, או שערות שחורות שהיו שם נשתנו להיות לבנות. ודוקא כשהשערות הן **בתוך** המראה טמא.

בפרק א' משנה ה' מבואר דין שלא נאמר בקרא, שאם יש דבר המפסיק בין שתי השערות - שחין או בוהק וכדומה - אין השערות סימן טומאה, וכתב החזון איש (ס"ג סק"ח) שהוא הלכה למשה מסיני.

'פשיון' הוא התפשטות המראה טמא אפילו בכל שהוא ממה שהיה כשהכהן ראהו בתחילה, ואף אם הנגע עמד בעינו והכהן פטרו, ואח"כ פשה הנגע - 'לאחר הפטור' - נעשה מוחלט.

נגע שנתפשט בכל גופו - 'כולו הפך לבן' - טהור, אמנם רק נגע **טמא** [מוסגר או מוחלט] שנתפשט בכל גופו, טהור, אבל נגע **טהור** שנתפשט בכל גופו, טמא (פ"א מ"ג), כגון מראה טמא שלא נולד בו סימן טומאה אף אחרי הסגר שני, והכהן טיהרו, ואח"כ נתפשט הנגע בכל גופו, דינו ככל פשיון, שהוא סימן טומאה ונעשה מוחלט.

שחין ומכוה

עור שיש בו שחין [פצע שלא מחמת אש] או מכוה [פצע מחמת אש], נוהג בו דין נגע כמו נגעי עור בשר, שמראה טמא הוא ד' מראות לבן וסימני הטומאה הם שיער לבן ופשיון, אמנם נגעים חלוקים הם ואינם מצטרפים להשלים שיעור נגע של כגריס, ואף שחין ומכוה עצמם הם שני נגעים חלוקים ואינם מצטרפים (פ"ט מ"ב). מחיה לא שייך בשחין ומכוה, שלא שייך עור בריא בשחין ומכוה.

שחין ומכוה עצמם אינם נגעים, אלא הנגע הוא מראה טמא על השחין או המכוה, ומה ששנינו בכל מקום 'שחין ומכוה', הכוונה לשחין ומכוה שיש בהם מראה טמא.

שחין ומכוה שונים משאר נגעים שאין בהם הסגר שני, שאם היה מראה טמא בלא סימן טומאה והכהן הסגירו, ובסוף השבוע עדיין לא נולד סימן טומאה, הכהן מטהרו מיד, ואינו מסגירו שנית כמו בנגעי עור בשר.

סדר הלימוד לשבוע הבעל"ט פרשת וישלח תשפ"ז

המשנה היומית - סדר טהרות (2 משניות) נגעים				ההלכה היומית (3 סעיפים) או"ח הל' שבת	
יום	תאריך	פרק	משנה	סימן	סעיף
שב"ק ויצא	יא כסלו	ב	ב-ג	רצט	ג-ה
ראשון	יב כסלו	ב	ד-ה	רצט	ו-ח
שני	יג כסלו	ג	א-ב	רצט-ש	ט-א
שלישי	יד כסלו	ג	ג-ד	שא	א-ג
רביעי	טו כסלו	ג	ה-ו	שא	ד-ו
חמישי	טז כסלו	ג	ז-ח	שא	ז-ט
ששי	יז כסלו	ד	א-ב	שא	י-יב

לע"נ מרת **מרים** בת **יהודה** ע"ה
נלב"ע י"ז כסלו
ולע"נ **חנוך** בן ר' **יוסף חיים** ז"ל
נלב"ע ט"ו כסלו

לע"נ **יוסף** בן **יששכר דב ורייזל** ז"ל
נלב"ע כ"ד חשון
ולע"נ **מלכה** בת **סולטן ועזיז** ע"ה
נלב"ע י"ט חשון